

≡ KATALUNA ≡ ESPERANTISTO

MONATA GAZETO * OFICIALA ORGANO

DE LA

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia. - SABADELL
KATALUNUJO

Red. : Frederic Pujulà
Sek. de Red. : Josep Grau

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

NIA DEVIZO : «MARO ESTAS GUTARO»

ENHAVO:

Pri..., Fred. Pujulà. — *Internacie nekomprenebla.* — *Grava Okazintaŝo.* — *III^a Literatura Konkurso de la K. E. F. Verdikto.* — *IV^a Kongreso de K. E. F.* — *Historio de Esperanto en Katalunujo*, Teresa Rosell. — *Olot : Kelkaj notoj pri la Kongresurbo*, J. Domenech Alberich. — *Enlanda Movado.* — *Korespondado.*

JARO IV^a

APRILLO 1913^a

N^{ro} 4 (37)

Societoj kaj Grupoj aliĝintaj al la "Kataluna Esperantista Federacio"

Badalona Stelo	Badalona
Barcelona Stelo	Barcelona
Casino del Comercio	Terrassa
Ciam Antaŭen	Barcelona
Escola Universitaria	»
Esperanta Akvofalo	Ripollet
Esperanta Amikaro	Banyoles
Esperanta Aŭroro	Barcelona
Esperanta Fako (secció del Ĉ. A. de D. del C. i la I.)	»
Esperanta Frateco	»
Esperanta Idealo	Santa Coloma de Farnés
Esperanta Juneco	Barcelona
Esperanta Nesto	Barbarà del Vallès
Esperanta Racionala Grupo	Barcelona
Esperanta Semo	Sabadell
Esperantista Amikeco	Manlleu
Esperantista Grupo	Mataró
Esperantista Junularo	Terrassa
Esperanto kaj Patrujo	Barcelona
Evolucio	»
Forigu Barojn	»
Frateca Kunigo	Reus
Frateco	S. Feliu de Guixols
Frateco	Vendrell
Ĝeronprovinca Esperantista Ligo	Girona
Ĝerona Espero	»
Ilerda Espero	Lleida
Instituto por la disvastigado de l'esperanta gazetaro	Barcelona
Kampero	S ^a Perpetua de la Moguda
Kulturo	Barcelona
Laboro Esperanta	Vilanova i Geltrú
Laboro kaj Kulturo	Calafell
La Rondo	Barcelona
Lumon	Terrassa
Malestraro (U. F. N. R. Dte. II)	Barcelona
Monta Grupeto	Sant Llorenç Savall
Montsanta Stelo	Ulldemolins
Novan Vojon	Barcelona
Nova Semo	Reus
Nova Harmonio	Torelló
Olota Stelo	Olot
Pacaj Batalantoj	Castellar del Vallès
Paco kaj Amo	Palafrugell
Semo (Ateneo E. P.)	Barcelona
Semo	Buenos Aires
Supren!	Barcelona
Tarragono Esperanta	Tarragona
Unió Catalanista	Barcelona
Universala Frateco	»
Verda Stelo	Flix
Vika Esperantistaro	Vic
Vojantaŭen	Mollet

KATALUNA ESPERANTISTO

MONATA GAZETO □ OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia. — SABADELL
KATALUNUJO

Red. : FREDERIC PUJULÀ
Sek. de Red. : JOSEP GRAU

— NIA DEVIZO : « MARO ESTAS GUTARO » —

ENHAVO : Pri..., Fred. Pujulà. — *Internacie nekomprenbla.* — *Grava Okazintaĵo.* — *III^a Literatura Konkurso de la K. E. F. Verdikto.* — *IV^a Kongreso de K. E. F.* — *Historio de Esperanto en Katalunujo*, T. Rosell. — *Olot : Kelkaj notoj pri la Kongresurbo*, J. Domenech Alberich. — *Enlanda Movado.* — *Korespondado.*

PRI...

GRAMATIKA STILO (SINTAKSO) KAJ
STILO (SPEGULO DE L'PERSONECO)

MI legas kun surprizo en «Oficiala Gazeto» 5.^a jaro. - n.º 8 Februaro (Bulteno de «Esperantista Literatura Asocio») la jenon :

«E. L. A.» estos danka, se multaj gazetoj presigos la regularon, ĉar la celo de E. L. A. ne ankoraŭ estas sufiĉe konata aŭ ŝatata.

Ni tion vidis en recenzo de «Kataluna Esperantisto» Nro 34, pri *Rikke-Tikke-Tak*, trad. de M. Posenaer.

La recenzo opinias ke tia bona verko ne bezonas la rekomendon de granda unuiĝo, kies anoj ne ĉiuj estas famuloj. Tio donas al ni oportunan okazon iom paroli pri nia labormaniero...»

Ni surpriziĝis, ĉar ne nur nia recenzisto ne opiniis tion, sed

ankaŭ ĉar post la recenzo li longe korespondadis kun Sinjorino Hankel klarigante sian ideon tiel sincere kaj detale ke ĉiu dubo fariĝis neebla.

La seriozeco de nia gazeto postulas ke ni remetnu la demandon en sian lokon kaj mi profitos la oportunan okazon, kiun liveras al mi tiu bedaŭrinda eraro, por diri publike mian opinion pri E. L. A. kaj similaj kontraŭartaj asocioj.

Unue, mi volas represigi la tekston de la recenzisto por ke la leganto povu facile konstati la neĝustecon de la E. L. A. - a raporto.

Mi legas sur «Rikke-Tikke-Tak» la jenajn vortojn: «Rekomendita de la Internacia Unuiĝo de Esperantaj verkistoj». Kion povas signifi tion ĉi! Laŭ mia opinio, post legado de la bona verko, ĝi estas nur rekomendo por la Unuiĝo mem; ĝi montras ke la «Unuiĝo de verkistoj» sciiis vidi la bonecon de la tradukaĵo; sed ĝi tute ne estas pasporto. Alia afero estus se la rekomendon subskribus, por ekzemplo, Sinjorino Hankel mem persone aŭ multaj el la membroj de tiu Unuiĝo. «La organizado de la intelekta laboro per la Ponto», la verko pri Dürer, jen verkoj bone rekomenditaj. Sed rekomendo de Unuiĝo de Verkistoj, kio ĝi estas? Ĉar ne sufiĉas esti verkisto por rekomendi; fariĝas necese, esti ankaŭ bona. Kaj tion ĉi ni nur scios per la nomo de la aprobinto. Mi vidas sur la listo de la membroj «verkiston», kiu presigis en verkon sian jenajn frazojn: «li forlasis la duan vagonfakon» (por: la duaklasan), «pruntedemandis» (por: pruntepetis) «dum vespere», «sin kroĉi per amo kaj rifuĝo» «aŭreolo de malgajeco, kiel kaperista aro aŭ strofa kastel-mastrino, kiu atendas sian trubaduran amanton» «Senmeĉaj lumetoj kiuj nur vitronebuligas» «la feliĉegulo pli feliĉegula» (por: la malsaĝulo plej malsaĝa) «la pentraĵelmontrejo alproksimiĝis» (por: la dato de la Ekspozicio alproksimiĝis), k. t. p., k. t. p.

Ĉu ankaŭ tiu lingva vandalo rekomendas la verkon de fraŭlino Posenauer? La estimata sekretariino de la sepa agus pli bone irante tute sola! — Mi scias tamen, se mi ne eraras, ke speciala komisiono zorgas pri la tralegado de la verkoj al ĝi submetitaj, Tial, ĉu nia Reĝino Sino. Hankel ne opinias ke estus bone konigi la personojn? Tiam ni povus danki tiujn, kiuj prenis sur sin tian danĝeran taskon, kaj ilia rekomendo estus efektive garantio invitanta al la legado de verko.¹

La recenzisto konis do tre bone la regularon de E. L. A. ĝian labormanieron kaj celon, kaj li tute ne opiniis, ke ĉar ne ĉiu ano de E. L. A. estas famulo, la bona verko de fino. Posenauer ne beronis la rekomendon.

Cetere, la ideo pri E. L. A. ne estas nova. Ĝi prezentigis jam en nia nacia Kongreso de Tarragono, kaj ĝi estis unuanime malakceptita

1. Redaktinte la antaŭajn vortojn, mi legas sur la Bulteno de la «Esperantista Literatura Asocio» (Oficiala Gazeto Esperantista) tre spritan kaj amuzan difinon pri verkisto, kiu plipravigas mian diron.

kun la kontraŭa voĉo de la proponinto mem. Ni do ĝojas, ke en tiu ĉi afero, ne nur nian personan opinion ni elmontras sed ankaŭ tiun de nia propra Federacio.

La demando, aliflanke, ne kuŝas nek kuŝos en tio ĉu ĉiuj membroj de E. L. A. estas aŭ ne famuloj. Jam estas pruvite, ke almenaŭ unu el ĝiaj membroj tute ne konas gramatikon, kaj sekve ke oni rajtas sin demandi ĉu ankaŭ tiu persono rekomendas, kaj ke oni rajtas konsili ke tiu rekomendo estu subskribita de konitaj personoj. Rekomendo estas ĉiam antipatia kaj malfavoras la rekomenditaĵon; sed rekomendo anonima superas ĉian strangaĵon.

Ni tamen tre facile akceptos ke ĉiu senescepte membro de E. L. A. estas ne nur famulo sed eĉ eminentulo. La granda plimulto el ili ja estas gravaj esperantistoj, kiujn ni respektas kaj admiras! Ni akceptos, ke ĉiuj estas gravaj. Ĉu ilia kolektiva agado estos malpli malbona? Tute ne.

Se nia literaturo devas esti algebra, pala, malvarma, senkolora afero, tiam estas akceptebla la rolo de korektanta tekstojn Asocio, sed en tiu okazo la plej bona afero estus tute rezigni la esperon havi literaturon kaj lasi nian lingvon en la manoj de komercistoj al kiuj tre utilis oficejo por korektado de anoncoj kaj prospektoj: Oni povas tre honeste esti komercisto, bezoni redakti afiŝojn kaj ne koni sufiĉe la lingvon. Sed oni ne povas honeste (arte parolante) entrepreni artan verkon nekonante la lingvon, per kiu oni verkos ĝin. Ĉar tiu verko nepre havos neniun el la personaj karakteroj, kiuj valorigas la artaĵojn, ĉar la stilo de la verkisto aperos subpremata de la malfacila uzado de la instrumento per kiu li laboris, ĉar tiu verko estos ostio sen karno, karno sen spirito, spirito sen flugiloj.

Se la verko entenas unu aŭ du erarojn — ili tute ne ĝenos la leganton, ĉar la grava afero estas la fundo, ne la formo de l' artaĵoj. Cetere, por korekti akuzativan formon aŭ forigi nekorektan vorton, sufiĉas unu amiko¹. Sed se la verko entenas amason da eraroj, oni tuj povas certigi, ve la verko estas malsprita, ĉar nur malspritaj neinteligentaj personoj povas kuraĝi verki artan tekston per lingvo, kiun li ne profunde konas. Korekti tiajn verkojn, eltordi ĝiajn frazojn alnajli al ili flikaĵojn, estas kvazaŭ aldoni lignan kruron al lamulo, platenan gorĝon al sengorĝulo, feran hokon al senmanulo. En la vivo oni bezonas iri, manĝi, kaj preni; sed de neniu estas postulita la verkado de libro, kaj oni ne devas esti sentimentala en la arta mondo

1. En naciaj presejoj sufiĉas la provkorektisto.

Ni ne bezonas hospitalon de kripluloj; ni ne devas ilin konstrui se ni ne volas ridigi la artistojn de ĉiuj nacioj.

En neniŭ lando en la mondo oni vidis similan aferon! Ĉu oni imagas la ridegon per kiu estus akceptita en Literatura Asocio franca aŭ germana, la membro, kiu sin prezentus kun libro plena de gramatikaj eraroj? Oni sendus lin al lernejo. Kial do ni devas milde kaj kove senfine padeli sur nebonaj tekstoj por atingi neartan produktajn? Ĉu, okaze, nur la nombro de niaj eldonaĵoj antaŭenpŭsos la movadon?

La principa eraro el ĉio ĉi, kuŝas en la grava konfuzo inter Gramatiko kaj Stilo. Nia kolego Sro. Grau verkas nun artikolon¹ pri tiu grava demando, kiun mi nun nur pritraktos de ĝenerala vidpunkto. La stilo havas kun gramatiko samajn rilatojn kiel la maniero peniki havas kun kolora teorio: tio estas, neniun. Se por atingi verdon mi miksas ruĝon kaj nigron oni povos instrui min kaj korekti mian eraron, sed pri la miloj da nuancoj, kiujn mi atingos per bluo kaj flavo, kaj pri la maniero loki la farbon sur la tolon, oni ne povos korekti min sen grava peko kontraŭ mia personeco kaj kontraŭ la verko mem.

Kial do fari konfuzon inter gramatiko kaj stilo? Se mi uzas akuzativon ĉe la subjekto, mi ne pekas kontraŭ stilo, sed kontraŭ gramatiko. La stilo de verkisto povas esti bona aŭ nebona; laŭ sia stilo li estos ŝatata, kaj lia stilo karakterizos lin². La gramatikeco de verkisto nepre devas esti bona; se ne, li ne estos verkisto.

Similan konfuzon oni faras pri naciismoj, kaj tamen la demando ĉi tie estas ankoraŭ pli klara. Se mi diras «tiu, kio venas» kiel oni diras katalune, ne naciismon, sed gramatikan eraron mi faras. Naciismon mi faros, se ekzemple, por diri ke iu agas neguste kaj mallerte mi diras «ke li metas la piedojn en la sitelon». Eble tiu ĉi esprimo izolita estos nekomprenebla de aliaj krom Katalunoj, sed en arta teksto, kie ĝi respondos al la ĝenerala ideo, ĝi povas esti pli klara ol la plej vulgara kaj ripetita esprimo. Kial do mi forigos aŭ ne uzos ĝin nur tial, ke ĝi estas naciismo³? Ĉu ni ne devas permesi, ke la

1. *Per ĝi li pritraktos la antaŭparolon de la Krestomatio, ĥiun ŝajne ne ĉiuj bone komprenas.*

2. Vidu kiel majstre kaj genie la stilo de Zamenhof estas malsama en la tradukoj de La Biblio, kaj Rabistoj, kaj en liaj kongresaj originalaj paroladoj!

3. *Sed kiel mi povas scii ĉu tiu aŭ alia esprimo estas naciismo nekomprenebla de ĉiuj nacioj? Ĉu mi devas koni ĉiun lingvon el la mondo? Kial en tiu okazo mi bezonas Esperanton? Ĉu ne sufiĉas la gramatika korekteco kaj la teksta*

naciismoj, kiuj estas la riĉaĵo de la naciaj lingvoj venu flue en nian literaturon riĉigi ĝin, aŭ ĉu ni devas verki tiel vulgare senimage, malvarme, plate kaj meĥanike, nur por ke neinteligentaj homoj komprenu nin,... kaj por ke spritaj homoj, tedite forĵetu niajn tekstojn? Post tio ĉi oni venos al la konkludo ke ankaŭ ni ne povas diri ke la penso flugas, ĉar ĝi ne havas flugilojn kaj ni devos preni ĉiun vorton kun la korseta difino de la vortaroj. Mi ne scias ĉu tio estas la idealo de lingvo, sed mi certigas ke tio ne estas la idealo de literaturo.

Aliflanke, per tiu sistemo povas okazi tio, kio jam okazis al E. L. A., ke persono povis defendi la tekstojn, kiujn oni al li korektis, per tekstoj de la Majstro mem!

Ne, oni ne devas korekti! Oni ne devas korekti la stilon ĉar tio estas herezio kontraŭ arto. Oni ne devas korekti fuŝitajn tekstojn, sed sendi la verkiston al la kursoj, kie oni klarigas nian lingvon.

La recenzistoj frapu senkomplete ĝis kiam nur lertuloj kuraĝos trempi la plumon en inĉon; sed oni ne kuraĝigu patrine la nelertulojn dirante al ili : «venu miaj karaj kun viaj difektajoj al nia riparejo; venu kun viaj kripligitaj filoj; de ni ili foriros kun centpatra spirito certe, sed ili aspektos kiel sanaj.»

Unuigi la stilon, unuigi la artan senton estos tro, almenaŭ por nia latina temperamento. Disciplino, militisteco ne konvenas al artistoj. La teorio de l' koloroj estas pli internacia ol nia gramatiko mem, kaj tamen, kiom da skoloj, kiom da stiloj, en pentrarto!

La beleco de naturo kaj la fonto de la vivo troviĝas en diverseco ĉe unueco. Sufiĉu al ni la ĉenojn de la gramatika unueco kaj ni benu ilin; sed ni ne alhajlu ilin al la muro de unu stilo. Libereco, LIBERECO, LIBERECO!!

FRED. PUJULÀ

INTERNACIE NEKOMPREENBLA

Mi viŝis miajn manojn per la tuko alkroĉita al la muro, inspektante je la spegulo ĉu mia kombaĵo estas korekta. En la apuda salono, la partoprenantoj en la festeno prenas siajn lokojn ĉirkaŭ la tablo prezidata de du fremdaj samideanoj. Bruo de seĝoj, de manĝilaro. Mi rapidas al mia loko, sed du fingroj ankoraŭ malsekaj tenas dorsan butonon de mia redingoto kaj haltigas min. Ili apartenas al la urba interpretisto, kiun afable la urbestro komisiis apud niajn fremdajn amikojn. Li ridetas, remetas siajn manojn sub la ŝprucon de l' krano, kaj mistere alparolas al mi :

— Mi ankaŭ, sinjoro!

kunstareco? Post la multe ripetita pruvo de la taŭgeco de Esperanto, kiel interkomprenigilo, ni ne rajtas en tia grado dubi pri ĝi.

— Viajn manojn? Jes, mi vidas.

— Ne. Mi ankaŭ estas elpensinito de internacia lingvo!

— Ha!?

— *Is roñes y omoc ðetsu edeup rev al otbah nat etnemlicaŝ omoc sedetsu le Otnarepse.*

— Mi tute ne komprenas... Mi petas...

— Mi diris, ke kiel vi povas vidi, mi parolas ĝin tiel facile kiel vi Esperanton.

Efektive, li ne nur facile sed ankaŭ rapide, rapidege parolas ĝin. Mi restas mirigita. Li viŝas siajn manojn kaj rigardas min fikse. Mi rigardas ĉirkaŭ min. Ni estas solaj.

— *Seup euq, osaca es naierc sedetsu euq sedetsu nare sol socinú euq naiesos anu augnel lanoicanretni? In euq son somarápuhc le oded, erbmoh!*

— Sed sinjoro, tiu lingvo ŝajnas al mi ekstreme malfacila! Mi certigas ke mi komprenas nenion el ĝi!

— Ĉu ne? Tamen ĝi estas simple la kastila lingvo malrekte prononcita. Mia fratino parolas ĝin tiel flue kiel mi. Kaj, estu certa, ni ja povas trakuri la tutan mondon; neniu komprenos nin. Ĝi estas internacie nekomprenebla.

Li rigardas min pli fikse ol antaŭe. Mi rerigardas ĉirkaŭ ni. Ni estas solaj!!..... Kiam mi sidis ĉe mia loko, mi longe elblovis retransviligitel!

NOVA ADRESO. — Sro. Fred. Pujulà. — Strato Universitat, 48.-*Barcelono.*

GRAVA OKAZINTAĴO

Per varma parolado, nia distinginda amiko Moŝto Salvador Albert, deputito al la Hispana Parlamento, prezentis Esperanton al la Kunsido de la Kongreso de Komercaĵ Ĉambroj lasttempe okazinta en Madrido. La Kongreso unuanime aprobis la jenan tekston:

«La Kongreso rekonas la necesecon disvatigi la instruadon de Esperanto».

Ni parolos pli longe pri tiu grava venko atingita de nia samlandano, sekretario de la Komerca Ĉambro de Sant Feliu de Guixols kaj de la Kongreso. Nun, ni nur faras la jenajn petojn:

La gazetoj, kiuj represigos ĉi tiun sciigon, bonvolu sendi du ekzemplerojn al Sro. Albert, kiujn li transdonos al la Kongresa estraro.

Grupoj kaj izolitaj samideanoj, afable sendu al li gratulon por lia meritplena laboro.

La adreso : Sro. Salvador Albert. *Sant Feliu de Guixols.* KATALUNUJO.

III^a Literatura Konkurso de la Kataluna Esperantista Federacio

LISTO DE DEVIZOJ DE LA VERKOJ RICEVITAJ

Noj. 1^a, Aŭtuna impresio. — 2^a, Serenado. — 3^a, Forta kiel Morto. — 4^a, Ne ĉiam suferoj. — 5^a, Sursum corda. — 6^a, Ceres. — 7^a, 8^a, 9^a, 10^a (Sen devizo, kaj subskribitaj). — 11^a, La popoloj tre bezonas unu la alian por siaj grandaj celoj. — 12^a, L'Arkeo. — 13^a, Floroj, miaj floroj... — 14^a, Excelsior. — 15^a, Lonicero. — 16^a, Amo nobligas la Homon. — 17^a, Jen. — 18^a, Violeto. — 19^a, Rozeto. — 20^a, Sursum corda! — 21^a, Clemencia Isaura. — 22^a, Ni semu kaj semu, neniam laciĝu! — 23^a, Toma onklineto. — 24^a, Kataluna rimarkindaĵo. — 25^a, Nederlandano. — 26^a, Esperantia Entrepreno. — 27^a, Kiam florojn vidas mi, Mi ekpensas tuj pri vi. — 28^a, Ni semas kaj semas. — 29^a, Laŭdata estu Dio. — 30^a, Printempo. — 31^a, Frat' fratton atakas ŝakale. — 32^a, Benon al vil — 33^a, En la mondon venis nova sento. — 34^a, Pentekosto. Alvenis post la datolimo por ricevo de verkoj la sekvantaj: Noj. 35^a, Calma, 36^a, Fides.

VERDIKTO

ORDINARAJ TEMOJ

ORIGINALAJ TEKSTOJ

- I. *Versaĵo pri Amo*. — La premio estas aljuĝata al la verko n.º 15, «Vi kial ne venas», devizo: Lonicero.
- II. *Prozaĵo pri Amo*. — Neniu el la senditaj verkoj meritis la premion. Konsiderinte la valoron de la verko n.º 5, «Amo», devizita: Sursum Corda, oni aljuĝas al ĝi tiun ĉi premion.

TRADUKITAJ TEKSTOJ

- I. *Traduko el «L'Atlántida»*. — Tiu ĉi premio ne estas aljuĝata.
- II. *Traduko de «Pasqua Granada»*. — Premio, al la verko n.º 34, «La Pasko de l'Greno», devizo: Pentekosto. *Unua mencio*, al la verko n.º 16, «La Pasko de l'Grajniĝo», devizo: Ceres. *Dua mencio*, al n.º 20, «Pentekosto», devizita: Sursum corda.

La sumo da 42 spesimiloj donacitaj malavare de la grupoj cititaj en la antaŭaj numeroj de «K. E.» estas disdonota po 14 sm, al ĉiu aŭtoro de la verkoj, noj. 15, 5 kaj 34.

La NATURA FLORO kaj la rajto elekti Reĝinon de la Literatura Festo estas aljuĝataj al la verko n.º 15, devizita: Lonicero (La aŭtoro de tiu verko estas tre petata konigi tuj sian adreson kaj nomon al Sro. Jozefo Grau, sekre-

tario de la Juĝintaro, str. Clarís, 72, Barcelono, kiu interkonsentos kun li pri ĉiuj detaloj).

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

- I. *Premioj de «La Revuo»*. — I^a Premio, al la verko n.º 25, «P. A. de Genestet», devizita : Nederlandano. II^a Premio, al n.º 14, «La Patro de l'Usona Literaturo», devizo : Excelsior.
 - II. *Premio de Ader & Borel*. Al la verko n.º 11, devizo : La popoloj tre bezonas unu la alian por siaj grandaj celoj.
 - III. *Premio de «Olota Stelo»*. — Al la verko n.º 1, «La Folio», devizo : Aŭtuna impresio.
 - IV. *Premio de Sro. V. Avellana*. — Al la verko n.º 12, devizo : L'Arkeo.
 - V. *Premio de Lia episkopa Moŝto D-ro. R. Guillaumet*. — Al la verko n.º 26, devizita : Esperantia Entrepreno.
 - VI. *Premio de la «K. L. de K. E.»* — Al la verko n.º 29, devizo : Laŭdata estu Dio.
 - VII. *Premio de «Gerona Espero»*. — Ne konkursita.
 - VIII. *Premio de Sro. J. Clarà*. — Al la verko n.º 3, «Soneto», devizo : Forta kiel Morto. *Mencio*, al la verko n.º 13, «La Rozo blanka», devizo : Floroj, miaj floroj.
 - IX. *Premio de la Urbestro de Olot*. — Al la verko n.º 2, «La Kata-Luna lingvo» devizo : Serenado.
 - X. *Premio de Lia deputita Moŝto Sro. P. Llosas*. — Ne aljuĝata.
 - XI. *Premio de «El Arte Cristiano»*. — Al la verko n.º 31, «La Ĉokoladkruĉo», devizo : Frat' fraton atakas ŝakale.
 - XII. *Premio de Lia senatana Moŝto Sro. F. Rahola*. — Al la verko, n.º 24, devizo : Kataluna rimarkindaĵo.
- La aŭtoroj de la premiitaj kaj menciitaj verkoj volu sendi al la sekretario la kvin unuajn liniojn de sia verko.

Por la Juĝintaro

La Prezidanto,
BARONO DE MÉNIL

La Sekretario,
JOSEF GRAU

NOTO : Al la aŭtoroj de la verkoj premiitaj aŭ menciitaj de tiu verdikto estas liverotaj belaj diplomoj, kiujn ricevos ankaŭ la aŭtoroj de la verkoj, atingintaj premion, mencion aŭ citon en la I^a kaj II^a Konkursoj Literaturaj. Ili bonvolu komuniki sian adreson al la konkursa sekretario.

— Ni kun malĝojo sciigas, ke pro grava malsano de Sinjorino Bourlet, nia estimata Prezidanto ne povis plenumi sian oficon. Lin austataŭis, kiel Prezidanto, la famekonata Sinjoro Barono de Ménil, kaj kiel membro de la Juĝintaro, nia eminenta samideano Doktoro Raoul Bricard.

IV^a Kongreso de la K. E. F.

Honora Komitato

Sinjoraj Moŝtoj: D. Joan Meroles Isamat, Urbestro; D. Pere Llosas, Parlamenta deputito; D. Lluís Bolós, Provinca deputito; don Agustí Riera, Prezidanto de la Provinca deputitaro; D. Sixte de Lacalle, Ĝerona Provincestro; D. Lluís M.ª de Mesa, Juĝisto; don Pere Murcia, Militista komandanto; Dro. Esteve Ferrer, Paroĥestro; D. Nonito Escubós, Vicprezidanto de la komitato de l' Muzeo-Biblioteko; D. Josep M.ª Garganta, Delegito prezidanto de la Ruĝa Kruco; D.ª Agna Abad, Profesorino de Esperanto; D. Ursicino Gutiérrez Jaque, Kapitano de ĝendarma korpuso.

Organiza Komitato

Prezidanto : Josep M.ª Garganta. *Vicprezidanto* : Candi Agustí. *Sekretario* : Antoni Fortet. *Kasisto* : Manuel Prat. *Financisto* : Pere Roqué. *Membroj* : María Escubós, Concepció Vayreda, Josep Boire, Pere Cuscoy.

Propaganda Komisiono

Pere Roqué, prezidanto. Isidre Juanola, Antoni Fortet, Joan Vilà, Ramón Aubach, Joan Sarola.

Komisiono por la Festo de la L. K.

Candi Agustí, prezidanto. Josep M.ª Garganta, Joaquim Vayreda, Antoni Serra, Antonia Escubós, Rosalía Güell.

Arta Komisiono

Josep Boix, prezidanto. Valentí Avellana, Josep, Lluís Trias.

Komisiono por Festoj

Manuel Prat, prezidanto. Ignocenci Vinyas, Joaquim Vayreda, Francisco Güell, Mercè Iglesias, Rosita Llosas, Josepa Figueras, Ramona Vilà, Dolors Pujol, Joaquim Rosals, Anicet Nogué, Josep Casas, Josep Sarola, Serafi Soler, Josep Prat, Joaquim Oliveras, Francisco Torramilans.

Komisiono por loĝejoj

Pere Cuscoy, prezidanto, Joan Vilà, Pere Roqué, Lluisa Guitar, Dolors Costa, Rosita Coros, Agneta Manyalich, Dolors Membreis, Ignasi Casas, Joan Badía, Salvador Baburés.

Historio de Esperanto en Katalunujo

VILANOVA I GELTRÚ

1911. 1.ª Januaro. — La Urbkonsilantaro donis al grupo «L. E.» subvencio de 100 pesetoj.

30.ª Aprilo. — La Vilanovaj esperantistoj vizitas urbon Vendrell, afable invititaj de grupo «Frateco». Okaze de tiu ekskurso Fino. Teresa Rosell faras en grupo «Frateco» espèrantan paroladon.

4.^a Aŭgusto. — Vizitoj de la anoj de «Frateco» el Vendrell al grupo «L. E.» Lunĉo en la sidejo de la tiama «L. E.» en honoro de la Vendrellaj esperantistoj. Parolado de Sro. Escofet, per esperanta lingvo.

24.ª Junio. — En la I^a Literatura konkurso de la K. E. F. estas premiita la versduo «Maro — estas gutaro.», temo de Sro. Pujulá, kies aŭtorino estas nia samurbanino Eulalia Rosell.

1.ª Oktobro. — Inaŭguriĝas unuagrada kaj duagrada kursoj en grupo «L. E.», klarigitaj de Sro. Marko Vadell kaj Fino. Teresa Rosell.

22.ª Oktobro. — Parolado de Sro. Delfi Dalmau ĉe la «Ateneo Vilanová», pri la temo «La spirito kaj la korpo idiomaj. Ĉu Esperanto estas idiomo?»

26.ª Oktobro. — En konkurso inter la geanoj de la societo «L. E.» por devizo de tiama grupo, kvindek tri devizoj estas prezentitaj. La juĝantaro decidis doni la unuan premion al la devizo «Laboru esperante — kaj esperu laborante». Aŭtoro nekonita.

1912. 12.ª Januaro. — Estas balotita prezidanto de la grupo L. E. Sro. Gustau Galcerán.

15.ª Februaro. — La grupo «L. E.» disvastigis 500 flugfoliojn «Esperanto en una fulla».

— Oni dediĉas kunsidon de «L. E.» al bedaŭrinda verkisto Joan Maragall. Post studado de la bela esperanta traduko de «La Vaca cega», premiita en la I^a Literatura konkurso de la K. E. F. oni legas prozajn kaj versajn verkojn de tiu fama publicisto.

25.ª Majo. — Okazas en V. kaj G. la grava Dua kongreso de Ateneoj kaj kulturaj Societoj. Ĉe la Biblioteko-Muzeo-Balaguer Sro. Pujulá Vallés faris paroladon pri la temo: «La estonta literaturo. Kiu estas ĝia lingvo?» En la sama kongreso Sro. Ll. Jou Olió, el la komisiono de Pedagogio, lerte kaj elokvente parolas pri la jena oficiala temo: «Kiajn lingvojn oni devas uzi en la lernejo de la Ate-

neoj?». Estas la tria konkludo — unuvoĉe aprobita — de lia disertacio : «En la superaj kursoj de la ateneaj lernejoj oni devas instrui la internacian lingvon Esperanto.»

30.^a Junio. — En la II^a Literatura Konkurso de la K. E. F. estas premiita la poezio «Apud la kameno» de niaj samurbaninoj Teresa kaj Eulalia Rosell. Oni donacis al tiu versaĵo, belega pro la penso kaj la formo, la premion donacitan de la Urbestra Moŝto de Terrassa.

21.ª Julio. — La grupo «L. E.» honormemoris la datrevenon de la 21.ª de Julio de 1887ª per literatura kaj muzika festo. Fino. Tereso Rosell legas neeldonitajn tradukaĵojn. Paroladoj de Sroj. Codina kaj Galcerán.

2.ª Setembro. — Sro. Jozefo Escofet malfermas kurson de Esperanto en la sindikalista societo «Centro Obrero». Tiu kurso estas multe ĉeestata.

Vilanova i Geltrú, 30ª Setembro, 1912^a

La komitato de «Laboro Esperanta»

TERESA ROSELL

Sekretariino

Kelkaj notoj pri la Kongresurbo

OLOT

Olot sidas meze de bela ebenaĵo. Pentrinda montaro kun interesaj vidindaĵoj ĉiam novaj ĝin ĉirkaŭas; ĝi estas akso de ĉarma kaj produkto plena regionio, kie la artoj kaj homaj industrioj senĉese kreskadas kaj progresadas. La *Fluviá* rivero trakuras ĝin, naskante ĉie freŝecon, verdecon, kaj nekompareblan kreskajaron kaj riĉigas ĝiajn apudajn kampojn. Kiam ĝi alvenas en la urbon, varme ĝin karesas kaj kisas, movas la turbinojn de la fabrikoj kaj bruege falas de l' kluzo al kluzo, inter hela, arĝenta kaj blanka saŭmo.

De la vulkana *Montsacopa*, la domaj konstruaĵoj etendiĝas al rivero tial ke la urbo fiere malkonsentas ĝian troan plilargiĝon, sed ĝi sin liberigas, koncentrigante ĝiajn akvojn, kiuj trakuras laŭlonge ĝiajn riverbordojn.

Tie-ĉi oni pasadas la vivon naive kaj kviete, tutplenan de karakterizita diverseco, kaj tio permesas ĝui malsimilajn impresojn, ĉiam agrablajn kaj harmoniajn : de la humila senkulturo vilaĝana, al

altrango grandsinjora; de la ĉaraj akrasonoj, al la komplika industria progresado; de la milda kvieteco kamparana, al bruego de la modernaj grandaj urboj; de la landantikvaj moroj, al la sukesplena evoluado.

OFICIALA OLOT'O

Laŭ la lasta statistiko la Olot'a urbo enhavas 8.000 loĝantojn. Ĝi estas ĵuga distrikto.

Ĝia Urbestro konsistaj el 16 konsilantoj kaj la Urbestro estas elektata laŭ reĝa ordono.

Eklezie ĝi apartenas al Ĝerona Eparhio, kaj ĝia Paroĥestro havas altrangon de Ĉefpastro.

KOMUNIKIGANTAJ VOJOJ

La antaŭ nelonge finita fervojo alprosimigas la urbon al Ĝerono, faciligas la komunikojn kun la Kataluna Ĉefurbo, plibonigas la tutajn aferojn kaj pligrandigas ĝian industrion vivoplenan.

Per kvar ĉefvojoj konstruitaj kaj du konstruotaj komunikigas Olot kun la ceteraj provincaj urboj.

Ĝi havas telegrafian oficejon, poŝtoficejon, kaj estas centra telefona komunikejo de preskaŭ la tuta regiono.

LA URBO

Olot estas certe antikva urbo, tamen ĝi estas bela kaj enhavas tre interesajn konstruaĵojn, nome : la Ĉefpregejo Sankta Stefano, templo konstruita laŭ Greka Romana Stilo; la Sankta Virgulina preĝejo, nomata de la *Tura*; la Teatro; la Rifugejo; la Kazerno; l'Areno por bovbatoloj; la lernejo de la Patroj Piskolanoj; la monaĥejo de l'Patroj Kapucenoj; kaj aliaj. Ĝiaj Stratoj ŝtonpavimaj; ĝiaj interesaj promenejoj, ekzemple : «El Firal» (La Foirejo); «La Parko»; «Barcelono» kaj «Sankta Roko», beligas la urbon kaj ĝiajn ĉirkaŭaĵojn.

La nokta publika iluminacio estas hela kaj malavara dank'al Kompanio «Elektra-Brutau»:

Ĉe la Rifugejo, troviĝas la urba Muzeo-Biblioteko en vastaj ĉambroj; kaj malgraŭ tio ke ĝi estas de ne antaŭ longe starigita, tamen ĝi estas vizitinda. En la Muzea Fako estas multvaloraj verkoj de Olotaj artistoj kaj de alilanduloj; ankaŭ estas tie, antikvaĵoj, kaj la grava kolekto «Gelabert» de vulkanaj produktoj. La Biblioteko estas nun en plena periodo de aktiva organizado; kaj enhavas jam multenombrajn verkojn tre interesajn. Tie trovi-

ĝas la sidejo de «Olota Stelo». Du publikajn teatrojn havas la urbo: «El Principal» dependanta de la Urbaregado kaj «L' Ideal Park», kaj du sportivaj societoj, nomataj; «Olot Deportivo» kaj «Sport Club Olot».

LA INDUSTRIO

La Olota industrio estas tre grava. Antaŭ longe ĝiaj malgrandaj industrioj estis superegaj, sed nenia kiel la karakterizanta la regionon, tio estas; la fabrikado de *barretinas*¹. Olot estis tiam la vera monta urbo. Pro la dekadenco de tiaj industrioj alvenis baldaŭ mallonga krizo, sed ili jam denove reakiris sian enviindan prosperecon, kaj Olot marŝados antaŭen kun la ceteraj provincaj urboj.

Ĝiaj ĉefaj industrioj konsistaj el puntaj objektoj, *boines*², religia statuaĵo, ledoj, fajencoj, farunoj, kolbasoj, k. c.; kies produktaĵojn estas jam de longe famkonataj, ne nur en Hispanujo, sed ankaŭ en fremdlando, tial kompreneble la industria movado ĉiutage estas pli grava, kaj tio faciligas okupon al kelkaj miloj da laboristoj.

LA TERKULTURO

Olot estas centro de grava terkultura regiono. Ĉiujn lundojn kaj vendredojn la regionaj kamparanoj kunvenas kaj vendas ĉe la Olot'a halo iliajn alportitajn grenojn kaj ceterajn produktaĵojn; la ĉiumonataj unuaj lundoj, estas malgrandaj foiroj, krom la ceteraj okazantaj, la 17^{an} de Majo, nomata (La Maja foiro); la 9^{an} de Aŭgusto (La Sankta Romana), la 18^{an}, 19^{an} kaj 20^{an} de Oktobro (La Sankta Luka), la 30^{an} de Novembro (La Sankta Andrea), kaj 21^{an} de Decembro (La Sankta Tomasa).

La regiona Olota kamparo estas produktemega, pro ĉiujaraj rikoltoj konsistantaj el tritiko, sekalo, maizo kaj aliaj grenoj.

Ĝia terkultura Sindikato multe sin okupas pri tiu branĉo tiel grava de la homa scio, por ke ĝi konstante evoluciadu kaj progresadu.

LA ARTO

La Olota arta famo estas ja vere tre konata. La speciala karaktero de la Olotanoj, ilia inklino al la desegno kaj pentrarto, devenas certe de la multvalora influo, ekzercata de la meritinda belarta urba lernejo, kies specialaj kaj prosperaj kursoj estas

1. Speciala ruĝa ĉapo uzata de la kamparanoj.

2. Baska ĉapo.

instruataj ĉe la Rifugejo. Kelkaj Olotaj generacioj tie ĉi instruiĝis kaj tie ĉi oni ekvidis kaj ekkonis ĝiajn eminentulojn, kiuj forlasis poste la humilan urbon kaj serĉis pli vastan kampon por sia agado kaj kulturado, atinginte veran sukceson. La famo konatigis iliaj nomojn.

Olotanoj estis Vayreda, Blay, Clara kaj aliaj jam mortintaj, sed ĉiam vivantaj en la menso kaj la koroj de niaj samurbanoj kiuj ĉiuhore ilin laŭdas.

FAMAJ OLOTANOJ

Krom la antaŭaj gloraj nomoj florintaj en ĝi, Olot estas patrujo de aliaj tri distingindaj scienculoj, nome : la fama juristo Johano Petro Fontanella, honorita kun la altrango de «Conceller en Cap»¹; la klera doktoro Stefano Vilanova, estinta episkopo de Jaca kaj Tarazona; la naturalisto Javier Bolós, eltrovinto de la vulkanaj regionaj formacioj; le fratoj Batlló, tiel famkonatoj; Stefano Paluzie, rimarkinda verkisto kaj historiisto de la urbo; Estanislao Vayreda, glora literaturisto kaj aŭtoro de «La Punyalada» (La Ponardvundo), kaj multaj aliaj.

OLOT DUM LA SOMERA SEZONO

Olot estas konsiderata, kiel la plej milda urbo dum la somero, pro siaj specialaj kondiĉoj; ĉi-tion certigas la multenombraj familioj ĉiujare alvenintaj por pasigi la varman sezonon.

Dum la nokto la temperaturo estas de 15° al 16°, sed tia malvarmeco ne estas danĝera, ĉar tie-ci ne okazas varmaj kaj malvarmaj ŝanĝoj, kiel ĉe la alpaj regionoj.

Ĝia klimato estas bona kaj sana; grandnombro da fontoj, ĉe pentrindaj lokoj invitas trinki iliajn freŝajn akvojn kaj allogas fari al ili agrablajn ekskursojn. Unuvorte, Olot estas paradizeto, kie oni ĝuas la vivon, sanan, trankvilan, amuzan kaj agrablan.

ANTON BOLOS
(Aŭtoro de la verko)

Tradukis
JOSEP DOMENECH ALBERICH

La Provizora programo kaj hortabelo de vagonaroj kaj veturiloj aperos en la Maja numero.

1. Ofico simila al Ministra Prezidanto en Sendependa Katalunujo.

ENLANDA MOVADO

La 21^{an} de la pasinta Marto mortis en Olot la patrino de sinjoro Josep M.ª Garganta prezidanto de la Organiza Komitato de la IV^a Kongreso de la K. E. F. kaj de la grupo «Olot Stelo». Al nia kara amiko kaj lia familio ni prezentas nian kondolencon por la malfeliĉo, kiu ĉagrenas ĉiujn amikojn de nia eminenta kunfederaciano.

La manko de loko devigis nin koncizigi la raportojn pri la festoj kaj propagandoj faritaj lastatempe de niaj enlandaj amikoj. Ni multe bedaŭras, kaj esperas ke ili klopodados pligrandigi la nombron de federacianoj, por ke ni povu duobligi tiun nombron da paĝoj de nia gazeto, kiuj ne povas nune enteni la tromultan materialon. — K. E.

BARCELONO

«La Rondo» okazigis la 15^{an} de Marto vespere en sia sidejo la anoncitan teatran prezentadon esperante kaj nacilingve. Akurate komencita la festo bone sukcesis. La fervora samideano Sro. Valero arte ludis la monologon «Okaza Artisto», forte aplaŭditan kaj el la legantoj de poezioj distingigis fraŭlino A. Fontanellas pro sia bona prononcado. Oni aplaŭdis ĉiujn partoprenintojn precipe post la ludado de la kataluna komedio «Els jambus». Balo kronis la vesperfeston. La sekvintan tagon posttagmeze la geanoj de la grupo ekskursis al Pedralbes kaj «fonto de la Leono.» 60 personoj kuniris tien kaj multe amuzigis.

— La maskobaloj organizitaj de «Esperanto kaj Patrujo» kunigis en ĝian salonon multajn samideanojn; sekve de tio la grupo kreis amuzan fakon, kiu klopodos per logaj festoj kaj belaj baloj kunvenigi la esperantistojn amuzemajn, kiujn ĝi invitas per ĉi tiuj linioj. La 30^{an} de la pasinta monato okazis balo tre animita kaj aliaj okazos ĉiujn dimanĉojn de Aprilo je la 10ª vespere ĉe la sidejo de la grupo, str. Correu Vell, 6.

— En la kurso malfermita de «Supren», kiun oni reklamis per grandaj afiŝoj, petis matrikulon pli ol 50 personoj, el kiuj 25 konstante ĉeestas la kurson gvidatan de Sro. Vilá. Tio estas kuraĝiga fakto, kiun ni prezentas al la ceteraj grupoj, ne dubante ke ili penos atingi similajn rezultatojn.

— La grupo «Paco kaj Amo» komencis la 10^{an} de Marto sub la gvidado de Sro. Jozefo Roig kurson de Esperanto, kiu estas multe vizitata.

BANYOLES

Propaganda esperantista festo, kun partopreno de Sroj. Delfi Dalmau el Barcelono, Petro Costa el Sta. Coloma de Farnès kaj Ernest Dalmau el Gerono, okazis la 24^{an} de Marto. Honoris la feston Lia Moŝto la deputito

Sro. Joaquim Coromina, vicprezidanto de la Ĝeronprovinca Deputitaro, kaj reprezentantoj de la Urbestro kaj lokaj societoj.

Sro. Johano Aulina, prezidanto de *Esperanta Amikaro* salutis la publikon, prezentis la oratorojn kaj transdonis la prezidan lokon al la reprezentanto de la Urbeŝtaro. Sro. Ernest Dalmau disertaciis pri la bezono de lingvo internacia; Sro. Petro Costa parolis pri la utileco kaj graveco de Esperanto kaj fine Sro. Delfi Dalmau elokvente paroladis pri la temo «Kial nur Esperanto triumfos?» Aplaudado bruega ofte aŭdigis dum kaj post la paroloj de la oratoroj, kiuj kantinte la Esperon, oni regalis per motorboata veturado sur la lago.

Vespere okazis balo honore de la esperantistoj, kio kun la paroladaro kaj la ekspozicio de esperantaĵoj aranĝita de «E. A.» altiris al ni multajn enurbanojn.

OLOT

La Komitato de la Internacia Konkurso de Stampoj petas ankoraŭ unu fojon de *ĉiuj grupoj*, ke ili bonvolu sendi sian stampon al la konkurso. Por tio ĝi presigis specialajn kartojn, kiujn ĉiu grupo ricevos. La nericevintaj turnu sin al la Prezidanto de la Stampa Konkurso, Sro. Pere Roqué, str. Parda, 12. Olot.

SANTA COLOMA DE FARNÉS

Kun ĉeesto de la prezidanto de la K. E. F. Sro. Romul S. Rocamora kaj de Sroj. Delfi Dalmau el Barcelono kaj Ernest Dalmau el Ĝerono la 23^{an} de Marto okazis sukceso, malgraŭ la pluva vetero, la paroladaro organizita de «Esperanta Idealo».

Prezidis la kunsidon Lia deputita Moŝto Sro. P. M. Bufill. La aŭskultantoj premiis per bruaj aplaŭdoj la paroladojn de la antaŭe cititaj sinjoroj pri la historio, kvalitoj kaj utiloj de la helpa lingvo Esperanto, kaj pri ĝia rolo en la ekonomia kaj socia vivo. Fine Sro. Costa fermis la kunsidon kaj sciigis ke la lotado de la entreprenita loterio poresperanta estas prokrastata ĝis la Kongreso de K. E. F. en Olot.

Ĉe la foriro la alestintoj ricevis propagandajn foliojn, kiuj bone efikis.

KORESPONDADO

J. Puig. Ni sendis la rooo markoin por B. S. — J. Pujol. Ni ricevis vian p. k. La afero estas klarigita. — J. Buyé. — Ni *ĉiumonate* kaj *senescepte* sendas al *ĉiuj* K. E. Ni ripetis la sendon de la Marta numero. Ni sendis rooo markojn kaj la ekz. de K. E. por Sro. Albors.

Virtembergia Esperanto Instituto kaj Dro. J. Belohlav: Bedaŭrinde ni ne povas komplezi vin ĉar loko mankas; sed per tio ĉi ni esprimas nian simpatian al viaj entreprenoj. — Korespond-Oficejo «Esperanto» kaj Sro. E. Janich: Ni notis pri viaj cirkuleroj.

**Eldonoj de la
Kataluna Esperantisto Federacio**

PROPAGANDAJ FLUGFOLIOJ

Tot l'Esperanto en una fulla
vendiĝas po **unu centimo**
ĉiu ekzemplero

Oni sendu kun la mendo la send-elspezojn!

GLUMARKOJ

ĴUS ELDONITAJ!

BELAJ!

Esta vendataj po **unu centimo** ĉiu marko je folioj de 50 ekzempleroj.

Por la grupoj mendantaj pli ol milon da markoj estas farata rabato de 25 %.

Sendu la monon per poŝtmarkoj aŭ poŝta ĝiro al sidejo de la K. E. F., strato Gracia, 12 : Sabadell.

Ni rekomendas la abonon al

Ĉiunonata internacia gazeto

ORIENTA AZIO

estas la sola bela gazeto kun kolorigitaj ilustraĵoj, en Japanujo, Ĥinujo kaj Korujo, kaj ĉiunonate aldonas unu kajeron de

SININSTRUITO DE JAPANA AŬ
ĤINA LINGVOJ

aŭ diversaj katalogoj.

Jarabono : 1.20 sm; duonjare 0.60 sm; provnumero 0.10 sm.

(Ni ne ricevas poŝtmarkojn, krom japanaj.) Sin turni al la Redakcio «Sekaigo-Soin» Oŭsakimaĉi, Ebaragun, Tokio, JAPANUJO.

NOMARO de 100 samtempe aperantaj esp. gazetoj kun multe da sciigoj pri la esperanta movado, artikoloj esperantaj, literatura aldono kun traduko de la fama bohema romano *Avineto*, estas enhavataj en la specimena n-o de *Ĉasopis Ĉeskŭch Esperantistŭ*. Por unu respondkuponon vi ricevos du malsamajn specim. n-ojn, gvidfolion tra Praha kaj aliajn presajojn esp. La adresoj de fremdlandaj korespondantoj estas enpresataj senpage! Sin turni al Red. de Ĉ. Ĉ. E. en Praha II. Dittrichova ul. 7. Bohemujo. Baldaŭ aperos : *Jan Amos Komenskŭ / Comenius / 1592-1670*. La unua pioniro por ideo pri artefarita lingvo internacia. Tiu ĉi fama filozofo ellaboris jam en la jaro 1641 en sia verko *Via Lucis* detalajn regulojn pri konstruo de arta helpa lingvo, respondantajn al la principoj de Esperanto. — La verko / proksimume 70 pĝ. / estas jam nun mendebla / tri resp.-kup. / ĉe «Esperanto-Oficejo» en Praha II. Vodiĉkova ul. 38. Bohemujo.

== LA REVUO ==

Internacia monata literatura gazeto kun la konstanta kunlaborado

de

DRO. L. L. ZAMENHOF

Literaturaj verkoj. Teatraĵoj. Poezioj. Informoj. Internacia vivo

Unu numero : fr. 50

Abono : por Francujo 6 fr.

Por aliaj landoj : 3 Sm. 800

Abonebla ĉe la Administracio de K. E. F., str. Gracia, 12 — SABADELL